ag vespa

Het Steen

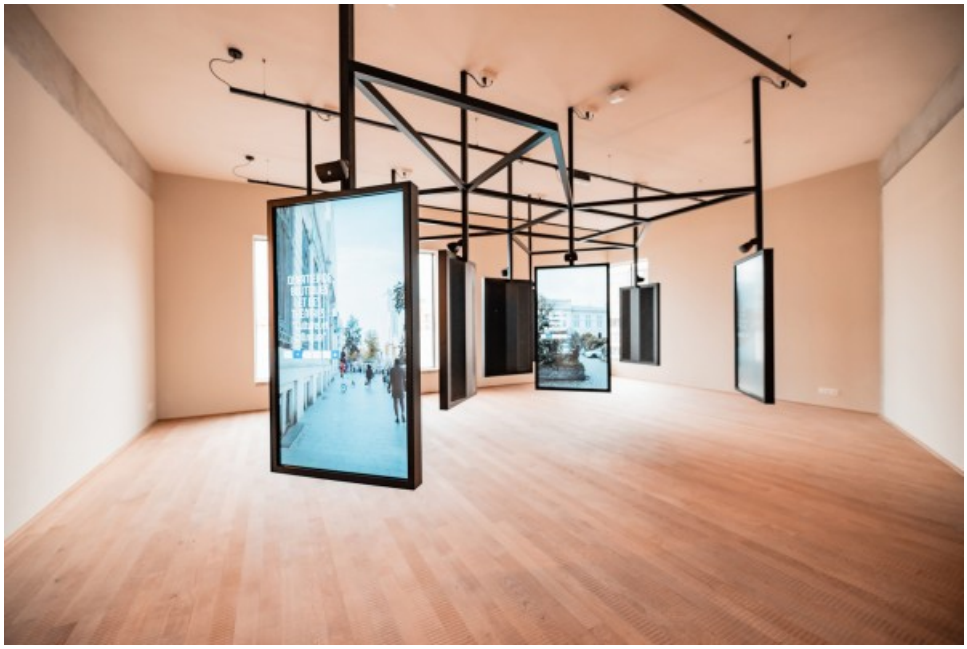

KLEMMO

Het nieuwe Steen is een toeristisch onthaalcentrum waar bewoners en bezoekers terecht kunnen voor informatie, tickets, boekingen en exposities. Het Steen werd feestelijk geopend in oktober 2021.

Waarom dit project?

Het Steen is nauw verbonden met de oorsprong van Antwerpen. Het is de laatste zichtbare getuige van de omwalde burcht die eeuwen het beeld van de stad bepaalde.

Het unieke gebouw krijgt nu een echte toegankelijke invulling als toeristisch onthaalcentrum. Zo krijgt het opnieuw een centrale plaats in het historisch centrum van de stad.

Wat gebeurt er?

Het onthaal van Het Steen krijgt niet alleen een **infozone** waar bezoekers terecht kunnen voor informatie, tickets, boekingen en exposities. Het bevat ook een **stadswinkel** en een rustruimte met zicht op de Schelde. Een **belevingsparcours** vertelt bezoekers en bewoners meer over de geschiedenis en de identiteit van de stad en het gebouw zelf.

Dankzij een **nieuw ponton** ter hoogte van Het Steen kunnen zee- en riviercruises aanmeren in het hart van het historisch centrum. Hierbij wordt Het Steen ook ingezet als **cruiseterminal**. Passagiers die aankomen kunnen dan onmiddellijk geïnformeerd starten aan een kennismaking met de stad.

Voor het ontwerp vertrokken de architecten vanuit de bouwgeschiedenis van Het Steen. Het Steen als vrijstaand gebouw, zoals het in 1890 was, vormt de basis. De aanbouw uit de jaren ’50 wordt vervangen door een **nieuwe constructie met toren en dakterras.** Wie de toren beklimt, kan genieten van een nieuw en verrassend uitzicht over Schelde, stad en haven.

In het ontwerp is ook de nodige aandacht voor duurzaamheid. De gebruikte energie is hoofdzakelijk hernieuwbaar.

Geschiedenis Het Steen

Het Steen is het oudste gebouw van Antwerpen en een iconische trekpleister voor bewoners en bezoekers. Het ligt aan de Schelde ter hoogte van het vroegere schiereiland de Werf. In de 9de eeuw verscheen op de Werf een eerste nederzetting met aarden omwalling. Zo ontstond een burcht. Rond de eeuwwisseling tussen de 12de en 13de eeuw bouwde men hier een stenen burchtmuur en het Steen, een van de drie poortgebouwen van de burcht. Het Steen werd grondig verbouwd onder Karel V, in het begin van de 16de eeuw. Dat zie je nu nog aan het kleurverschil in de gevel.

Tot 1823 werd Het Steen gebruikt als gevangenis. Nadat Het Steen kort dienst had gedaan als woning, houtzagerij en visopslagplaats, opende het in 1862 zijn deuren als museum. Eerst als Museum van Oudheden en van 1952 tot 2008 als Nationaal Scheepvaartmuseum. Van 2012 tot aan de restauratie organiseerde jeugdtheater Het Paleis er voorstellingen en workshops voor kinderen.

Wil je het Steen graag bezoeken? Meer info en openingsuren vind je hier.

Tijdlijn

Oktober 2021

Bezoekerscentrum Het Steen opent de deuren

Het Steen is sinds 22 oktober 2021 geopend voor het grote publiek. Je kan er een bezoekerscentrum, ontvangstruimte voor cruisepassagiers, een panoramisch dakterras en het belevingsparcours The Antwerp Story terugvinden.

juni 2019

Nieuwbouw

In het oude deel van Het Steen zijn er al heel wat restauratiewerken uitgevoerd. Aan de binnenzijde zijn houten balken en spanten hersteld. Het grootste deel van de glas-in-loodramen is hersteld en opnieuw geplaatst. Na een bouwhistorisch onderzoek is het bepleisteren nu opgestart.

Aan de buitenkant is het schrijnwerk hersteld en gevernist. Bij de helling aan de inkom is er steenherstel uitgevoerd en werd de balustrade teruggeplaatst. Bepaalde historisch incorrecte delen zijn verwijderd. Het vernieuwen en aanpassen van de daken is grotendeels achter de rug. Onder de daken zijn er voorzieningen getroffen voor gierzwaluwen. Enkele neststenen zijn inmiddels in gebruik genomen door deze beschermde vogelsoort. De restauratie van de spits van de boekentoren is momenteel nog in uitvoering.

Een nieuwe toren en dakterras vervangen de aanbouw uit de jaren '50. Dit deel is inmiddels verdwenen en de aanpassingen aan de funderingen voor het nieuwbouw gedeelte zijn klaar. In de bouwput zijn de werken aan de betonplaat van de ondergrondse verdieping -2 te zien.

Oktober 2018

In de steigers

r is al heel wat werk verricht op de werf van Het Steen. Een deel van het gebouw, het voormalige ondergrondse boekenmagazijn, heeft een nieuwe keldervloer van gepolierd beton gekregen. Bij het verwijderen van een voorzetwand in de kelder werd bovendien een historische muur onder een poortopening ontdekt.

Bij de restauratie van de gevels zijn losse stenen hermetst en zijn de gaten opgevuld met recuperatiestenen. Ook de trapgevels zijn gerestaureerd. Doordat er eentje erg scheef stond, is deze volledig gedemonteerd en opnieuw opgebouwd. Elke steen is hierbij op exact dezelfde plek teruggeplaatst. Het volledige dak krijgt een nieuwe leien dakbedekking. Tot slot is de aanbouw uit de jaren '50 is afgebroken. In de plaats komt een nieuwe constructie met toren en dakterras.

Mei 2018

Restauratie- en aanpassingswerken

De werken aan het oudste gebouw van de stad starten op 18 mei 2018.

December 2017

Meerjarige subsidieovereenkomst voor het stadhuis en Het Steen

Op vrijdag 1 december is de meerjarenpremieovereenkomst voor de restauratie van het stadhuis en Het Steen ondertekend. Voor de restauratie van deze historische gebouwen wordt in totaal ca. 35,5 miljoen euro uitgetrokken. Bijna 11 miljoen euro van dat budget is afkomstig van Vlaanderen dat voor deze projecten een erfgoedpremie toekent.

Met de ondertekening van deze overeenkomst tussen Vlaanderen en Antwerpen kunnen de restauratiewerken aan de twee gebouwen officieel van start gaan.

Augustus 2017

Opening infopunt

Het infopunt Het Steen opent op 19 augustus 2017 de deuren en is daarna elk weekend te bezoeken van 10 tot 17 uur. In dit nieuwe infopunt krijgen bezoekers uitleg over de renovatie en de nieuwe functies van het gebouw.

April 2017

Beheersplan Het Steen Antwerpen

Naar aanleiding van de herbestemming en de daaraan gekoppelde werken werd een beheersplan opgesteld. Hierin staan de visie en doelstellingen, werkzaamheden en opvolgingsmethoden om het beschermde monument en de erfgoedwaarde ervan in de toekomst veilig te stellen.

Door het beheersplan goed te keuren geeft het agentschap Onroerend Erfgoed toelating voor alle restauratie- en onderhoudswerken die gepland zijn de komende jaren.

November 2016

Bekendmaking architecten

Via de procedure van de Open Oproep van de Vlaamse Bouwmeester selecteerde de stad het ontwerpteam noA architecten voor de ontwikkeling van Het Steen tot toeristisch onthaalcentrum.

Rol AG Vespa	Bouwheer
Architect	noA architecten
Aannemer	THV Democo nv - Renotec nv
Subsidies	Onroerend Erfgoed Vlaanderen
Thema	Publieke gebouwen
Stedelijk patrimonium	
Projectkost	7.742.000 euro inclusief btw
Status	Gerealiseerd
Tags	erfgoed
restauratie	